

Bánd Német Önkormányzat

8443 Bánd, Petőfi u. 60.

Tel/fax: 88/504-131

E-mail: band@marko.hu

Szám: 4/118-1/2019.

Jegyzőkönyv

Készült a Bánd Német Önkormányzat 2019. szeptember 5-én 18 órai kezdettel Bándon a Steierlein Katalin Községi Házban megtartott közmeghallgatásán és képviselő testületi ülésén.

Jelen vannak: Schindler László elnök

Krein Péter képviselő

Feithné Krein Rita képviselő

dr. Láng Zsanett jegyző

Schindler László köszöntötte a megjelenteket. Megállapította, hogy három képviselő jelen van, a képviselő testületi ülés határozatképes. Javaslatot tett a napirendi pontokra.

Napirendi pontok:

1. Közmeghallgatás: Bánd Német Önkormányzat elmúlt öt éves munkája

Előadó: Schindler László elnök

2. Bánd Római Katolikus Templom rekonstrukciós munkálataival kapcsolatos számlákról döntés

A képviselő testület a napirendi pontokat három igen szavazattal egyhangúlag elfogadta.

1. napirend

Schindler László elnök köszöntötte a megjelenteket, majd beszámolt az elmúlt öt év munkájáról.

Minden önkormányzat- települési és nemzetiségi- számára kötelező feladat évente egy közmeghallgatás tartása. A közmeghallgatást nem csak azért tartjuk, mert ez törvényi kötelezettség, hanem azért is, hogy tájékoztassuk a választókat az eddig elvégzett tevékenységünkről, céljainkról és az anyagi lehetőségeinkről. Habár a Bándi Igéző Jelek korábbi számaiban már olvashattak az érdeklődők a Bándi Német Önkormányzat működéséről, de így összefoglalva az egész ciklusban végzett tevékenységünket most tudjuk bemutatni.

A 2014. október 12-én öt évre választottunk Bándon német nemzetiségi önkormányzatot. Az akkor megválasztott testület mandátuma október 13-án lejár. A beszámolóban megpróbáljuk összefoglalni, mit végeztünk az eltelt időszakban.

A nemzetiségi önkormányzatok feladata az adott területen- település, megye, ország - élő nemzetiséghez tartozó lakosok érdekeinek védelme, a törvény által biztosított jogok gyakorlása, a hagyományok, a nyelv, a kultúra, az identitás továbbadása.

Nemzetiségi önkormányzati választást ott lehet *kiírni*, ahol a legutolsó népszámlálás alkalmával legalább 30 fő az adott nemzetiséghez tartozónak vallotta magát. Választások ott *tarthatók*, ahol legalább 25 fő regisztrált a nemzetiségi névjegyzékre, és legalább a képviselőtestület tagjainak számával megegyező képviselőjelölt bejelentette a jelöltségét. A beszámoló a számvetés mellett még azt a célt is szolgálja, hogy segítséget nyújtson azoknak is, akik a következő öt évre vállalnák a képviselői munkát, lássák mit végzett a jelenlegi testület.

A testületről:

2014 őszén új helyzet állt elő. Korábban a nemzetiségi önkormányzat két tagja önkormányzati képviselő is volt, a nem képviselő tag pedig elnökként állandó meghívottja volt a testületi üléseknek, ezért minden esetben határozatképes volt, és ha döntésre volt szükség, ezt azonnal meg is lehetett tenni. 2014-ben a nemzetiségi önkormányzatba megválasztott képviselők közül senki nem lett tagja a települési önkormányzatnak, (nem is jelöltettük magunkat), ezért a korábbi gyakorlat nem tudott érvényesülni.

A háromfős testület- *Feithné Krein Rita, Krein Péter és Schindler László*- az alakuló ülésen elnököt (Schindler László) és elnökhelyettest (Krein Péter) választott. Az elmúlt időszakban 50 testületi ülést és minden évben egy közmeghallgatást tartottunk.

Mindhárman munka és család mellett végeztük ezt a tevékenységet, amit szolgálatnak tartunk. Sajnos a munka mellett nagyon nehéz volt időpontot találni arra, hogy közösen megbeszéljük az adott feladatokat, de mindig sikerült közös nevezőre jutni. Fő célunk a bevezetőben említett feladatok teljesítése volt.

Jogok gyakorlása

A törvény egyetértési és véleményezési jogot biztosít bizonyos kérdésekben az önkormányzatnak.

Kezdeményeztük az önkormányzat nevének megváltoztatását. Úgy döntöttünk, hogy a jövőben Bánsági Német Önkormányzat lesz a nevünk.

Egyetértési jogunk van a nemzetiségi intézmények vezetőjének megválasztásánál, az intézmény költségvetésének és alapkokumentumainak elfogadásánál, a nemzetiségi általános iskolai oktatást folytató intézmény kijelölésénél. Ezekkel a jogainkkal éltünk is.

Minden évben véleményeztük a beiskolázási körzetet, ahol Herend mellett tettük le a voksunkat.

Éltünk kezdeményezési jogunkkal posztumusz díszpolgári cím odaítélésénél, emlékmű felállításánál. Javasoltuk közterületek átnevezését, illetve kezdeményeztük az óvoda nemzetiségi önkormányzat által történő fenntartását. Ez a két utóbbi nem valósult meg.

Kezdeményeztük, hogy a nemzetiségi önkormányzatok is képezhessenek *pénzmaradványt* az állami támogatásból. Ez nem történt meg, de annyi változást hozott a törvényalkotó, hogy az adott évben fel nem használt összeget nem a következő év áprilisáig kell előzetes, határozatban foglalt kötelezettségvállalás alapján elkölteni, hanem a következő év december végéig. A célt viszont az adott naptári évben kell meghatározni.

Kapcsolatok településen belül....

A képviselőtestülettel kialakult kapcsolat mellett rendkívül fontos a Márkói Közös Önkormányzati Hivatallal folytatott együttműködés. Főleg a pénzügyi tervezés és a beszámolók elkészítésében végzett munkáért tartozunk köszönettel *Lauer-Virág Erikának*.

A településen a legfontosabb nemzetiségi intézmény az óvoda. A korábbi években is sok pozitívumot lehetett hallani az óvodáról. A gyerekek jó alapokkal, felkészülten tudják elkezdni általános iskolai tanulmányaikat. Az elismerés elsősorban az óvónők és a személyzet odaadó munkájának köszönhető.

A Német Önkormányzat jelentős mértékben finanszírozta a *Bándi IgézőJelek* nyomdai költségeit. A nyomdai előállítás lényegesen jobb minőséget biztosított.

Anyagi lehetőségeinkhez mérten támogattuk a *Polgárőr Egyesület*, a *Bándért Közalapítvány*, a *Schröck Ferenc Német Nemzetiségi Kultúregyesületen* belül a dalkör és a színjátszók munkáját. Ezúton is köszönetet szeretnénk mondani minden szervezetnek, akik részt vetek rendezvényeinken, segítettek azok lebonyolításában.

... és kívül

A településen kívül is tartunk fenn kapcsolatokat. A *Veszprém Megyei Német Nemzetiségi Önkormányzat*, a *Veszprém Megyei Német Önkormányzatok és Elektorok Közössége* és a *Regionális Iroda* mellett a környező településekkel is több alkalommal találkozunk.

Egyik állandó közös esemény a régióban a *Christkindl-kiállítás* decemberben. Márkó, Magyarpolány, Vöröstó és Pápa mellett a bakonyi falvak kiállítási tárgyait Budapesten a Magyarországi Németek Házában is megcsodálhatták az érdeklődők. Hálás köszönet *Varga Dezsőnének*, *Ladnai Attiláné Varga Tündének* és *Feithné Krein Ritának* az elvégzett munkáért.

Együttműködési megállapodást kötöttünk a régió német önkormányzataival. Hárskút, Márkó és Herend német nemzetiségi önkormányzatai megállapodtak abban, hogy látogatják egymás rendezvényeit, illetve közös programokat szerveznek.

Kapcsolataink azonban nem szűkültek le a megyére, hanem a Dunántúl több településével is sikerült valamilyen cél érdekében kontaktusba kerülnünk. *Ófalu*, *Somberek*, *Tarján* német önkormányzataival a nemzetiségi óvoda működéséről, a tanösvény kialakításáról tudtunk eszmét cserélni. *Budapest XIII.* kerületi küldöttsége Bándon járt és ismerkedett az itteni hagyományokkal, értékekkel.

Az országos önkormányzat tagjai is megtekintik szeptember 21-én a tanösvényt, mert a közgyűlés a megyében fog ülésezni.

Értékmegőrzés és értékközvetítés

Fontosnak tartjuk, hogy a Bándon található értékek sokáig fennmaradjanak. Ennek komoly aktualitást ad a település életében most folyó változás a lakosság összetételében. A település adottságait kihasználva sokan költöznek Bándra, akik mindent megtesznek azért, hogy minél hamarabb beilleszkedjenek a közösségbe, de a német nemzetiségi kultúra számukra kevésbé ismert. A helyi értékek felelevenítése viszont a régebb óta itt lakók számára is hasznos lehet, mert a következő generációk számára is fennmaradhatnak. Ezért is adtunk ki **több kiadványt** az elmúlt öt évben.

- A Bándi Szemle első száma az *oktatás történetével* foglalkozott.
- A *Heimat, oh Heimat* kiadvány a bándi dalkincset foglalta össze.
- A *Christkindl Az ünnep hagyománya, a hagyomány ünnepe* című könyvecskénk az 50 éve megújult Christkindl-t mutatta be.

A kiadványok az értékmegőrzés mellett egyúttal értékközvetítést is jelentenek.

Az értékmegőrzés és az értékközvetítés másik fontos formáját jelentették a **rendezvényeink**. Ezekből az elmúlt öt évben nagyon sok volt! Voltak visszatérő, minden évben megtartott programok, de szerveztünk olyan rendezvényeket, amelyek nagyobb lélegzetűek és csak egyszeriek voltak.

Minden évben a Német Önkormányzat szervezésében emlékeztünk meg a magyarországi, és ezen belül a bándi németek elűzéséről, valamint a háborús áldozatokról. A január 13-i a gyertyagyújtás és a május végi temetői főhajítás a megértésre, a kompromisszumok keresésére, a tolerancia fontosságára, a másik megbecsülésére is emlékeztetett. Ezen kívül figyelmeztetésnek is szántuk, milyen következményekkel jár, ha a fenti értékek hiányoznak a társadalomból.

Minden év június elején Nemzetiségi napot tartottunk, ahol a német nemzetiségi kultúra ápolásával foglalkozó csoportok mutathatták be magukat és tudásukat. Mindig örültünk a fiatalok jelenlétének a színpadon és a nézőtéren egyaránt. Óvodásaink mellett általános és középiskolások is szerepeltek. Köszönet jár nekik éppúgy, mint a konferálást vállaló bándiaknak.

A programokon más települések kultúracsoportjai is bemutatkoztak, akik lakóhelyük értékeit mutatták be a bándi közönségnek.

Talán több szót érdemelnek azok a programok, amelyek az elmúlt időszakban egyszeri programok voltak.

Időrendben az első még 2016-ban az egykori iskola előtt a templomnál található Mádl Ferenc szobor felavatása volt. Nagyon örültünk, hogy kezdeményezésünket mind a települési önkormányzat, mind a Bándért Közalapítvány támogatta. Fontos megjegyezni, hogy a szobor költségeit felajánlásokból, támogatásokból sikerült fedezni. Egyik önkormányzatnak sem kellett hozzájárulnia saját költségvetéséből. Sőt a befolyt összegekből még a környezet rendbetételére is jutott, így alakulhatott ki egy szép tér a falu közepén.

2018-ban két nagyszabású rendezvénynek is részesei voltunk. Nem január 13-án emlékeztünk a bándi németek elűzésére, hanem egy nappal később, január 14-én. Hárskút, Márkó Bánd és Herend német nemzetiségi önkormányzatai közös rendezvényt szerveztek. Márkóról gyalogosan mentünk Herendre. A menettel az 1948-ban hazájukat elhagyni kényszerülő emberekre emlékeztünk, hiszen az ő útjuk is itt haladt. Herenden a vasútállomáson egy emléktáblát helyeztünk el, amit Ritter Imre, azóta már országgyűlési képviselő leplezett le. A délután végén a Kultúrházban még egy előadást hallgathattak meg az érdeklődők az elűzés történelmi háttéréről, folyamatáról és hatásáról.

Szeptember 1-jén Bándiak találkozóját szerveztünk. Az önkormányzat a kultúregyesület és az alapítvány segítségével megpróbáltuk az 1998-i és a 2008-i találkozó után ismét összehívni a bándiakat. A köszöntőben majd később a Bándi Igéző Jelemben is hallható illetve olvasható

volt, kit is tartunk bándinak. Sajnos a 70 éve elűzöttek közül már csak ketten jöttek vissza, de annál nagyobb örömet jelentett számunkra, hogy *Drexler Miklós és Steierhoffer Ignác* megtisztelt bennünket jelenlétével. Az a tény, hogy ők fontosnak érezték, hogy eljőjenek ebből az alkalomból Bándra, mutatja, milyen erősek a településhez kapcsolódó gyökerek. A német nyelvű szentmise után koszorúztunk az elűzetési emlékműnél. A köszöntő és a polgármesteri beszámoló után egy kulturális programmal készültünk, ahol fiatal és még fiatalabb bándiak különböző területeken mutatták be azokat az értékeket, amelyek a faluban rejlenek.

A negyedik, nagyon komoly összefogást igénylő programunkat 2019. június 1-jén szerveztük. A bándi német nemzetiségi tanösvény átadása időben közelebb van hozzánk, ezért talán jobban emlékezünk rá. A hét kétnyelvű tábla egy országos hálózat része, egyike az eddig felavatott nyolc tanösvénynek, Szeptember közepén az országos önkormányzat tagjai is megtekintik Veszprém megye első tanösvényét. Felemelő érzés volt a rendezvény, aminek egyik nagyon fontos alkotórészeként az összefogást emelném ki. A Bándi IgézőJelekben olvasható volt, ki mindenki tett hozzá a program sikeréhez. Ennek következtében az országos médiában is megjelent a település. A <https://www.mediaklikk.hu/video/unsere-bildschirm-2019-07-09-i-adas/> linken látható az eseményről készült felvétel. A projekt a német államtól kapott 6000 eurós támogatásból volt finanszírozható.

Társrendezői voltunk a templom javára rendezett jótékonysági koncertnek is, ahol megint láthattuk mennyi tehetség él a faluban illetve származott el innen, de kötődésüket jelenlétükkel és szereplésükkel is megmutatták. A délután fénypontját *Pichner Teréz, Freund Tamás* és muzsikustársaik szereplése jelentette.

A Német Önkormányzat közvetetten más módon is jelen volt/van a falu életében. Több alkalommal támogattunk anyagilag olyan programokat is, amit a települési önkormányzat vagy a közalapítvány szervezett, de a közösség formálásához, a településhez való kötődés erősítéséhez szeretnénk volna hozzájárulni. Ebbe a sorba tartoznak többek között: a mindenki karácsonya, a falunap, a Közalapítvány által szervezett nyári táborok, kiállítások. A Bándi IgézőJelek és a hagyományosan megjelenő bándi naptár finanszírozásában is szerepet vállaltunk.

Jelentős mértékben támogattuk az Óvoda eszközállományának fejlesztését, oktatási segédanyagokat vásároltunk, továbbképzési költségeket finanszíroztunk. A Dalkör új ruháinak költségeit is a német önkormányzat vállalta, de a Polgárőrség számára is sikerült egy kis hozzájárulást biztosítani a működési költségekhez, hiszen minden rendezvényünk biztosításában fontos szerepet játszott.

Pénzügyi háttér

Felmerül a kérdés, honnan volt a Német Önkormányzatnak mindegyik pénze?

Év	összbevétel	működési	feladatalapú	pályázat
2015	1 445 749	379 503	1 066 246	
2016	2 404 440	781 686	1 622 754	
2017	2 916 976	782 000	2 034 976	100 000
2018	2 852 892	782 000	1 888 292	182 600
2019	28 613 264	1 040 000	1 593 216	26 916 048

A 2019-es látványos növekedés oka a pályázati oszlopban keresendő. Ez az oszlop tartalmazza a tanösvényre elnyert 1 916 048 Ft-ot, míg a fennmaradó 25 000 000 Ft a templom felújításra kapott támogatás, amit a Német Önkormányzaton keresztül tudunk a célra fordítani.

A működési támogatást minden nemzetiségi önkormányzat egyformán kapja meg, míg a feladatalapú támogatást az előző naptári évben végzett munka, a beküldött jegyzőkönyvek alapján kialakult pontozás eredménye jelenti. Bárd Német Önkormányzata a megyei nemzetiségi önkormányzatok között mindig az élmezőnyben foglalt helyet ebben a kategóriában.

A nemzetiségi törvény biztosítja a hazánkban élő nemzetiségek számára a **képviselő jogát**. Ennek következtében tudunk nemzetiségi önkormányzatokat választani, és van lehetőség parlamenti képviselőre is. Nagy sikerként könyvelhetjük el, hogy 2018 óta van a németeknek parlamenti képviselője, Ritter Imre személyében. Képviselőként lényegesen szélesebb jogkörrel és lehetőségekkel rendelkezik, mint korábban szószólóként. Ehhez arra volt szükség, hogy a választásokon a választópolgárok regisztrált nemzetiségi szavazóként a pártlista helyett a német listát támogatták. Köszönet a regisztrációért és a szavazásért!

A helyi önkormányzati választáson való részvétel feltétele is az előzetes regisztráció. Szeptember 27-ig lehet felvetetni magát a német nemzetiségi névjegyzékre. Csak az választhat, illetve csak az választható, aki ezen a listán szerepel. Ha valaki képviselőként szeretne a következő ötéves ciklusban dolgozni, szeptember 9-ig kell leadni az ajánlóívet, amin legalább öt regisztrált személynek a támogatását is szerepeltetnie kell a jelölteknek. Ajánlóívet Márkón a Közös Polgármesteri Hivatalban lehet igényelni.

Mit nem sikerült megvalósítani?

A fentiekben látható volt, hogy céljaink zömét sikerült teljesíteni. Gondoltunk egy **honismereti múzeum** kialakítására is, de annak megvalósítására két ok miatt sem volt lehetőség. Az egyik a költségvetésünk behatároltsága. A Német Önkormányzat nem rendelkezik olyan szabad felhasználású összeggel, amely egy ingatlan megvásárlását és az esetleges átalakítását biztosíthatná. A másik sajnós az ingatlan hiánya. A faluban ma nincs olyan ház, amelyben egy ilyen múzeum kialakítható lenne.

Szerettük volna még a **Christkindl kiadványunkat német nyelven** is megjelentetni, de ennek a megvalósítása valószínűleg a következő testületre vár.

Összegzés

Nagyon munkás öt éven van túl a Bánd Német Önkormányzata. Nagyon bízunk benne, hogy munkánkkal sok lakosnak szereztünk örömet, segítettünk abban, hogy büszké legyenek arra, hogy ebben a szép faluban élhetünk.

Különösen jó érzéssel tölt el, hogy nagyon sokan segítettek programjaink megvalósításában, jelentek meg rendezvényeinken.

Örömteli, hogy a fiatalok is képviseltették magukat. Az ő szerepük azért is fontos, mert személyük a biztosíték arra, hogy Bándon a helyi német kultúra, a hagyományok és az értékek az elkövetkezendő generációk számára sem lesznek ismeretlenek.

Remélem, hogy az identitásközzvetítésünk is sikerrel járt olyan esetekben is, akiknél ez eddig nem volt jellemző, és talán kialakulhat náluk egy kettős identitás is.

Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani mindenkinek azért a segítségért, amit az elmúlt öt évben a német önkormányzat programjainak megvalósításában nyújtott. Különösen köszönjük a családtagoknak, hogy tolerálták azt és támogattak abban, hogy vállalt feladatunkat elvégezzük. Egy település csak akkor tud sikeres lenni, ha meghatároz közös célokat, és a hasznos célok megvalósításához mindig van mozgítható ember. Szerencsére ezt sokszor sok esetben tapasztalhattuk. Ezt kívánjuk a jövő önkormányzatainak is!

Schindler László elnök megkérdezte a lakosságot van-e kérdésük Bánd Német Önkormányzata felé.

A lakosság részéről kérdés, észrevétel nem volt.

Schindler László elnök kérte a képviselő testületet, hozzon döntést arról, hogy elfogadja az elnök közmeghallgatási beszámolóját.

A képviselő testület három igen szavazattal, egyhangúlag az alábbi határozatot hozta:

Bánd Német Önkormányzat 50/2019. (IX.5.) határozata

Bánd Német Önkormányzat képviselő testülete úgy dönt, hogy elfogadja az elnök közmeghallgatási beszámolóját.

Felelős: képviselő testület

Határidő: azonnal

3. napirend

Schindler László elnök ismertette a Strausz Állvány Kft. számláját a templom állványozási munkálatairól, melynek összege 2 921 000,- Ft., Ságér Ernő Baumit anyagokról szóló számláját, melynek összege 1 795 361,- Ft. és kérte a képviselő testületet, hozzon döntést arról, hogy a Bánd Római Katolikus templom rekonstrukciós munkálatival összefüggésben ezen számlákat elfogadja.

A képviselő testület három igen szavazattal, egyhangúlag az alábbi határozatot hozta:

**Bánd Német Önkormányzat
51/2019. (IX.5.) határozata**

Bánd Német Önkormányzat képviselő testülete úgy dönt, hogy a Bánd Római Katolikus templom rekonstrukciós munkálataival összefüggésben elfogadja az állványozási munkálatokra elfogadja a Strausz Állvány Kft. számláját, melynek összege 2 921 000,- Ft., és Ságer Ernő Baumit anyagokról szóló számláját, melynek összege 1 795 361,- Ft.

Felelős: elnök

Határidő: azonnal

Az ülésen több napirend nem merült fel, az elnök az ülést 18 óra 35 perckor bezárta.

kmf.

Schindler László

Schindler László
elnök

Feithné Krein Rita

Feithné Krein Rita
képviselő

**Jelenléti ív,
amely készült a képviselő testület
2019. szeptember 5-én megtartott közmeghallgatásán**

Jelen vannak:

Schindler László elnök

Schindler László

Feithné Krein Rita képviselő

Feithné Krein Rita

Krein Péter képviselő

Krein Péter

dr. Láng Zsanett jegyző

dr. Láng Zsanett

Bánd Német Önkormányzat

8443 Bánd, Petőfi u. 60.

Tel/fax: 88/504-131

E-mail: band@marko.hu

Szám: M/ /2019.

MEGHÍVÓ

Tisztelettel meghívom Bánd Német Önkormányzat 2019. szeptember 5-én 18 órakor tartandó közmeghallgatására, melynek helye Bándon az Steierlein Katalin Közösségi Házban lesz.

Napirendek:

1. Közmeghallgatás: Bánd Német Önkormányzat elmúlt öt éves munkája
Előadó: Schindler László elnök
2. Bánd Római Katolikus Templom rekonstrukciós munkálataival kapcsolatos számlákról döntés

Bánd, 2019. augusztus 30.

Tisztelettel: Schindler László
elnök

